

AANHANGSEL VERSLAGEN NO. 196

UNIVERSUM EN STEEKPROEF VAN DE OPENGRONDSGROENTETEELT
OP GESPECIALISEERDE BEDRIJVEN OP HET EILAND IJSSELMONDE
T.B.V. HET RENTABILITEITSONDERZOEK
(BASIS LANDBOUWTELLING C.B.S. 1965)

67/1317

DE TUINBOUW OP HET EILAND IJSSELMONDE

A. Het universum van de tuinbouw

Voor het verkrijgen van inzicht in de structuur van de tuinbouw op het eiland IJsselmonde is gebruik gemaakt van de landbouwtelling over 1965 van het C.B.S. Van alle geregistreeerde bedrijven met tuinbouw in dit gebied waren gegevens ter beschikking betreffende de oppervlakte cultuurgrond, de geteelde gewassen, het hoofdberoep van de ondernemer en de gemeente van vestiging.

Op basis van deze gegevens kon, via normen, de arbeidsbehoefte per bedrijf worden berekend, zodat de bedrijven konden worden ingedeeld naar bedrijfsgroottesklasse. Tevens werd per bedrijf het percentage van de totale arbeidsbehoefte t.b.v. de groenteteelt vastgesteld opdat bedrijven die met andere takken van bedrijf waren verbonden konden worden onderkend.

Na deze bewerking bleken de 805 geregistreeerde bedrijven met tuinbouw als volgt te kunnen worden gespecificeerd:

1. bedrijven met een arbeidsbehoefte van minder dan 1 manjaar	153
2. bedrijven gemengd met andere takken van bedrijf of beroep	182
3. bedrijven met meer dan 80% arbeid aan tuinbouw	470
Totaalaantal geregistreeerde bedrijven	805

In verband met het feit dat het rentabiliteitsonderzoek alleen betrekking zal hebben op opengrondsgroenteteelt voor zover deze op gespecialiseerde bedrijven wordt uitgeoefend, is het te onderzoeken universum beperkt tot bedrijven met meer dan 80% van de totale arbeidsbehoefte t.b.v. de groenteteelt in de open grond. Onder de sub 3 genoemde 470 bedrijven met meer dan 80% arbeidsbehoefte voor de groenteteelt, bleken 252 bedrijven voor te komen met een arbeidsbehoefte van meer dan 80% voor de groenteteelt in de open grond. Op deze 252 bedrijven is het onderzoek in eerste aanleg gebaseerd.

In tabel 1 zijn van genoemde aantallen bedrijven frequenties per bedrijfsgroottesklasse gegeven. In tabel 2 is een indruk verstrekt van de betekenis van deze frequenties door de arbeidsbehoefte per bedrijfsgroottesklasse (in manjaren) tot uitdrukking te brengen. Uit deze tabel blijkt o.m. dat het onderzoek op bedrijven die op groenteteelt in de open grond zijn gespecialiseerd betrekking heeft op ca. 36% van de totale arbeidsbehoefte van alle bedrijven met tuinbouw op het eiland IJsselmonde.

B. Universum en steekproef van de opengrondsgroenteteelt op gespecialiseerde bedrijven

De 252 bedrijven die de basis voor het onderzoek vormen zijn in de volgende gemeenten gelegen:

Zwijndrecht	27	bedrijven
Hendrik-Ido-Ambacht	21	"
Heerjansdam	16	"
Ridderkerk	77	"
Barendrecht	56	"
Rotterdam (gedeeltelijk)	34	"
Poortugaal	7	"
Rhoon	14	"
	<u>252</u>	bedrijven

Voor de samenstelling van de steekproef zijn de bedrijven van het kleinste bedrijf (1 manjaar) af in oplopende volgorde gesorteerd. Binnen de onderscheiden grootteklassen is een volgorde aangebracht naar gemeente.

Uitgegaan van een steekproefpercentage van 20 werd elk 5e bedrijf voor deelneming aan het onderzoek bezocht. Het resultaat van het bezoek aan de 50 aldus gekozen bedrijven is als volgt.

1. Geschikt voor en bereid tot deelneming	16	bedrijven
2. Geschikt voor, doch niet bereid tot deelneming	13	bedrijven
3. Om administratieve redenen niet geschikt voor deelneming	1	bedrijf
4. I.v.m. een te verwachten onteigening niet geschikt voor deelneming	7	bedrijven
5. Gemengd met andere takken van bedrijf of beroep, waardoor niet geschikt voor deelneming	8	bedrijven
6. Om andere redenen (o.a. uitbreiding glasteelten) niet geschikt voor deelneming	5	bedrijven
	<u>50</u>	bedrijven

Ter vervanging van de onder punt 2 en 3 genoemde bedrijven werden 14 bedrijven van nagenoeg dezelfde grootte bezocht, hiervan waren 12 bedrijven bereid aan het onderzoek deel te nemen.

Van genoemde 12 bedrijven werden 3 bedrijven in de 2e rondgang en het resterende aantal in volgende rondgangen gerealiseerd.

De mate waarin de bedrijven van de steekproef over de diverse bedrijfsgrootteklassen en gemeenten - in vergelijking met het universeum - zijn verdeeld blijkt respectievelijk uit de tabellen 3 en 4.

Hierbij zij opgemerkt dat in deze vergelijking ook de 20, voor het onderzoek ongeschikt bevonden bedrijven, onder de steekproef zijn verantwoord. Het was nl. niet mogelijk alle 252 bedrijven op geschiktheid te onderzoeken.

BEDRIJVEN MET TUINBOUW
(aantal bedrijven per grootteklasse)

Bedrijfsgrootteklasse (in manjaren arbeids- behoefte)	Alle bedrijven		Te klein (arbeids- behoefte <1 manjaar)	Gemengd met andere takken van bedrijf of beroep	Bedrijven met >80% v/d arbeids- behoefte t.b.v. groenteteelt	
		%			totaal	waarvan bedrijven met >80% t.b.v. de groenteteelt in de open grond %
<1,0 manjaar	153	19	153	-	-	-
1,0 - <1,5 "	103	13	-	32	31	12
1,5 - <2,3 "	175	22	-	33	75	30
2,3 - <3,4 "	217	27	-	44	97	39
3,4 - <5,1 "	102	12	-	41	31	12
5,1 - >5,1 "	55	7	-	32	18	7
Totaal IJsselmonde	805	100	153	182	470	252
In procenten	100		19	23	58	31

Basis: Landbouwtelling C.B.S. 1965.

BEDRIJVEN MET TUINBOUW
(arbeidsbehoefte per bedrijfsgroottesklasse in manjaren¹)

Bedrijfs-groottesklasse (in manjaren arbeids- behoefte)	Alle bedrijven	Te klein (arbeids- behoefte < 1 manjaar)	Gemengd met andere takken van bedrijf of beroep	Bedrijven met >80% v/d arbeids- behoefte t.b.v. groenteteelt	
				totaal	waarvan bedrijven met >80% t.b.v. de groenteteelt in de open grond %
< 1,0 manjaar	66	3	-	-	-
1,0 - < 1,5	130	7	40	90	6
1,5 - < 2,3	334	18	51	273	21
2,3 - < 3,4	599	31	123	476	38
3,4 - < 5,1	416	22	170	246	18
5,1 - > 5,1	361	19	210	151	17
Totaal IJsselmonde	1906	100	604	1236	694
In procenten	100	3	32	65	36

- 4 -

Basis: Landbouwtelling C.B.S. 1965.

Tabel 3

VERGELIJKING TE ONDERZOEKEN UNIVERSUM EN STEEKPROEF
(indeling naar bedrijfsgroottesklasse)

Bedrijfsgroottesklasse (in manjaren arbeids- behoefte)	Aantal bedrijven			Arbeidsbehoefte (manjaren)			Oppervlakte groenteteelt in de open grond (are)		
	uni- ver- sum	steek- proef in procenten van universum	steekproef	uni- ver- sum	steek- proef in procenten van universum	steekproef	uni- ver- sum	steek- proef in procenten van universum	steekproef
1,0 - <1,5 manjaar	31	7	22,6	40	9	22,5	3358	764	22,8
1,5 - <2,3 "	75	14	18,7	144	27	18,7	13220	2667	20,2
2,3 - <3,4 "	97	17	17,5	263	47	17,9	32675	5561	17,0
3,4 - <5,1 "	31	6	19,4	126	25	19,8	22244	4330	19,5
5,1 - >5,1	18	4	22,2	121	28	23,1	22998	5005	21,8
Totaal	252	48	19,0	694	136	19,6	94495	18327	19,4

Tabel 4

VERGELIJKING TEGENOVER ONDERZOEKEN UNIVERSUM EN STEEKPROEF
(indeling naar plaatsen van vestiging)

Plaatsen van vestiging	Aantal bedrijven		Arbeidsbehoefte (manjaren)		Oppervlakte groenteteelt in de open grond (are)				
	uni-ver-sum	steek-proef in procenten van universum	uni-ver-sum	steek-proef in procenten van universum	uni-ver-sum	steek-proef in procenten van universum			
Zwijndrecht	48	8	16,7	114	22	19,3	13734	3380	24,6
Hendrik Ido-Ambacht	149	31	20,8	433	95	21,9	61152	12793	20,9
Heerjansdam Ridderkerk Barendrecht	55	9	16,4	147	19	12,9	19609	2154	11,0
Rotterdam Poortugaal Rhoon	252	48	19,0	694	136	19,6	94495	18327	19,4
Totaal									